

VIIMEINEN HYPPY

Joonathan

Meri on koitunut monen merimiehen viimeiseksi leposijaksi, joskus myös oman valinnan kautta.

Tummapoika jätti meidät

Heinäkuun alussa armon vuonna 1968 sain Oulusta säkäkokin jobin Algotin Jennyn. Jenny oli tuolloin Kokkolassa tyhjentämässä öljylastiaan. Pian Ykspihlajaan päästyäni Jenny suuntasi kohti Kemiä loppulastin purkuun.

Jennyssä oli miehistön joukossa silloiselle suomalaislaivalle harvinaisuus, siinä oli ulkolainen ja vielä ihonväritään tumma. Harvinaisempi tapaus minun seilausaikana 1962–1968 ainakin niissä laivoissa joissa olin ollut. Villinlinjan paateissa saattoi olla, mutta ei Suomeen ajavissa. En ole varma oliko tämä porukkamme jäsen junkkina, todennäköisesti. En muista sitäkään mistä hän oli tullut Jennyn miehistöön. Lähes ummikko hän kuitenkin oli, suomenkieli ei sujunut. Pikimusta ja pyöreä kasvoiltaan sekä aikalailta pitkä hän oli. Muistini mukaan jostain Afrikan länsirannikolta.

Muistan selvästi kun eräänä iltana istuimme Kemissä sen perinteikkäässä merimieskapakassa Ankkurissa. Tummapoika istui yksin omassa pöydässään erillään meistä. Minulla on se käsitys, että hän itse oli tehnyt valinnan olla yksinään, se ei siis johtunut meistä. Olisimme mieluusti hyväksyneet hänet pöytäamme. Välillä joku meistä saattoi jonkun sanasen pojalle heittää ja uskon että pyydettiin porukkaammekin, vaan eipäs onnistuttu. Yksinään hän istui koko illan, eikä olleet edes suomineidot kiikarissa. Minulle tuli jo silloin tunne ettei pojalla ollut kaikki kohdallaan.

BYSSÄSTÄ NÄKI TÄKILLE.....

Lasti saatiin purettua. Merelle päästyämme ja melkein heti Kemistä lähtömme jälkeen kaveri jumitti itsensä hyttiinsä. Ei lukinnut ovea, mutta jodlasi siellä kaiken aikaa omissa maailmoissaan. Veti suomeksi sanottuna pystyyn. Hytissä kävi moni meistä katselemassa tätä kummajaista. Ei häntä saanut perämiehetkään ylös punkasta. En tiedä oliko kipparilla/förstillä tarkoitus saattaa hänet Köpiksessä hoitoon ja pois laivasta. Luulenpa että näin saattoi olla tarkoitus. Kuitenkin, muutamaa päivää ennen Köpistä, Itämerelle tultuamme poika teki oman ratkaisunsa, olimme silloin lähellä Ruotsin rannikkoa.

Jenny oli tuolle ajalle tyypillinen tankkilaiva.

Se oli päiväsaikaan. Byssämme oli aivan ahterissa, sieltä oli hyvät näkymät suoraan ahteritäkille. Yhtäkkiä huomasin pojan istuvan reelingillä pitkät kumisaappaat jaloissaan ja varmaan kaikki omistamansa vaatteet yllään. Sanoin Esa-kokille että katsopas ja soita brykälle. Meillä oli byssässä sisäinen puhelin jolla pääsi sinne. Itse kiiruhdin ulos täkille, en aivan uteliaisuuttani vaan siksi että voisinko tehdä jotain kaverin auttamiseksi. Tiedostin, ettei minun kannata suin päin ”juosta” kaverin luokse tarttuakseni hänestä kiinni. Käsitin asian vakavuuden ja lähestyin hyvin verkkaisesti kaveria käsi ojossa selitellen ties mitä. Kaveri käänsi päänsä minua kohti ja ehkä kuuntelikin, jos sitten ymmärsi puhettani. Varmasti ainakin käsitti mitä haluan kertoa. Vakaan päätöksensä hän oli kuitenkin tehnyt, sillä olin vain parin metrin päässä kun hän hyppäsi mereen. Minä heitin heti pelastusrenkaan perään. Muistan ikäni kun kaveri nosti vedessä molemmat kätensä kohti taivasta ja antoi itsensä vajota meren syövereihin. Eikä mennyt kuin hetki niin pojasta ei näkynyt jälkeäkään, vain pelastusrenkas siinä lähistöllä. Joku perämiehistä saapui sitten nopeasti paikalle ja varmisti tilanteen. Jennyn koneet lyötiin pienemmälle ja kauaa siinä ei mennyt kun saimme laivan kääntymään ja palasimme niille sijoille missä hyppääminen oli tapahtunut, nyt aalloilla keinui vain tyhjä pelastusrenkas.

En muista kauanko meni aikaa kun saimme Ruotsista pelastushelikopterin etsintöihin mukaan. Lähistölle ilmestyi myös Jennyn kutsusta joku muukin laiva. Kiertelimme ja etsimme alueella vaikka tiesimme varmasti homman turhaksi. Kaveri oli tehnyt oman päätöksensä ja poistunut maailmasta. Miksi hän sitten teki näin, sitä emme saa koskaan tietää. En kuitenkaan usko että häntä syrjittiin Jennyssä, hänellä todennäköisesti vain terveys petti, yläpäässä. Parin päivän kuluttua olimme Köpiksessä. En muista olisimmeko menneet sinne hakemaan provianttia tai bunkkeria? Nyt sinne kuitenkin tuli virallinenkin syy, nimittäin kipparimme kävi tekemässä meriselityksen asiasta. Samoin sinne vietiin pojan jäämistö postitettavaksi kotiin, varmaan siihen joku osoite oli. Ajattelimme silloin, että jos poika oli köyhistä oloista saivat vanhemmat tai omaiset luultavasti jonkun korvauksen. Ainakin pojan palkka ym omaisuus lähetettiin sinne-jonnekin. Menivätkö ne sitten koskaan perille sitähan emme tiedä.

KOVAT UUTISET...

Kotiväkeäni ja etenkin nuorta ikävöimään jäänyttä vaimoani uutisointi pelästytti melkoisesti. Herkimvät heistä luulivat minun tehneen moisen tempun. Samaan aikaan tuli Suomen lehtiin toinenkin laivaonnettomuudesta kertova uutinen. Ramsö ajelehti ohjaukkelvottomana Pohjanmerellä. Tämäkin tieto lisäsi painetta kotona, sillä laivassa oli vaimoni nuorempi velimies ensimmäisellä reissullaan. Molemmat tapahtumat olivat hyvin esillä uutisissa kotimaassamme.

JOONATHAN